

BEYNƏLXALQ STANDART

Əşyaların interneti (IoT) – Lüğət





BU NƏŞRİN MÜƏLLİF HÜQUQLARI QORUNUR
Müəlliflik hüquqları © 2021 ISO/IEC, Cenevrə, İsveçrə

Bütün hüquqlar qorunur. Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, bu nəşrin heç bir hissəsi müraciət edən mənsub olduğu ölkədə IEC və ya IEC-nin üzvü olan Milli Komitənin yazılı razılığı olmadan hər hansı formada və ya üsulla, o cümlədən fotosurat, mikrofilm, elektron və ya mexaniki yolla çoxaldıla və ya istifadə edilə bilməz. ISO/IEC müəlliflik hüquqları və ya bu buraxılışla bağlı əlavə hüquqlar əldə etməyə dair hər hansı sualınız varsa, əlavə məlumat üçün aşağıda göstərilən ünvan və ya Beynəlxalq Komissiya üzrə yerli IEC üzvünüzle əlaqə saxlamağınız xahiş olunur.

IEC Baş ofis 3, rue
de Varembe CH-
1211 Cenevrə 20
İsveçrə

Tel.: +41 22 919 02 11
info@iec.ch
www.iec.ch

IEC

Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya (IEC) bütün elektrik, elektron və əlaqəli texnologiyalar üzrə Beynəlxalq Standartlar hazırlayan və nəşr edən aparıcı qlobal təşkilatdır.

IEC nəşrləri

IEC nəşrlərin texniki məzmunu IEC tərəfindən daimi nəzarət altında saxlanılır. Əlinizdəki nəşrin ən son redaksiyada olduğundan əmin olun, çap xətası və ya nəşr zamanı hər hansı bir düzəliş edilmiş ola bilər.

IEC nəşrlərində axtarış - webstore.iec.ch/advsearchform

Qabaqcıl axtarış sistemi IEC nəşrlərini müxtəlif meyarlara əsasən (istinad nömrəsi, mətn, texniki komitə, ...) tapmağa imkan verir. Həmçinin layihələr, dəyişdirilmiş və ləğv edilmiş nəşrlər barədə məlumatlar təmin edir.

"IEC Just Published" - webstore.iec.ch/justpublished

Bütün yeni IEC nəşrlərindən xəbərdar olun. Bütün yeni nəşrlər "Just Published"-də ətraflı şəkildə təsvir olunmuşdur. Onlayn şəkildə mövcud olmaqla yanaşı, ayda bir dəfə e-poçt vasitəsilə məlumat əldə etmək mümkündür.

IEC Müştəri xidmətləri mərkəzi - webstore.iec.ch/csc

Bu nəşrlə bağlı rəy bildirmək üçün və ya hər hansı köməyə ehtiyac duyduğunuz təqdirdə Müştəri xidmətləri mərkəzi ilə əlaqə saxlamağınız xahiş olunur: sales@iec.ch.

IEC onlayn toplu - oc.iec.ch

Təkmilləşdirilmiş axtarış motorumuzdan istifadə edərək bütün nəşrlər barədə xülasələri ödənişsiz oxuya bilərsiniz. Abunə olmaqla hər zaman ehtiyaclarınıza uyğunlaşdırılmış ən yeni məzmunlarla tanış olacaqsınız.

Elektropedia - www.electropedia.org

Elektrotexnologiya terminologiyasına dair ingilis və fransız dillərində 22000-dən çox söz və əlavə 18 dildə ekvivalent terminlər ehtiva edən, dünyanın aparıcı onlayn lüğəti. Beynəlxalq Elektrotexniki onlayn Lüğət (IEV) də adlandı.



ISO/IEC 20924

BEYNƏLXALQ STANDART

Əşyaların interneti (IoT) – Lüğət

BEYNƏLXALQ
ELEKTROTEKXNİKİ
KOMİSSİYA

ICS 35.020

ISBN 978-2-8322-9499-4

Xəbərdarlıq! Bu nəşri səlahiyyətli satıcıdan distribütor vasitəsilə əldə etdiyinizdən əmin olun.

MÜNDƏRİCAT

GİRİŞ	3
1 Əhatə dairəsi	4
2 Normativ sənədlərə istinadlar	4
3 Termin və anlayışlar	4
3.1 Ümumi müddəalar	4
3.2 Əşyaların interneti ilə bağlı xüsusi terminlər	8
İstinadlar	10

LAYIHƏ

ƏŞYALARIN İNTERNETİ (IoT) - LÜĞƏT

GİRİŞ

- 1) ISO (Standartlaşdırma üzrə Beynəlxalq Təşkilat) və IEC (Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya) beynəlxalq standartlaşdırma üzrə ixtisaslaşdırılmış sistemi formalaşdırır. ISO və ya IEC üzvü olan dövlət orqanları müəyyən texniki fəaliyyət sahələri ilə məşğul olmaq üçün müvafiq təşkilat tərəfindən yaradılmış texniki komitələr vasitəsilə Beynəlxalq standartların hazırlanmasında iştirak edirlər. ISO və IEC texniki komissiyaları qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə əməkdaşlıq edir. Digər beynəlxalq, hökumət və qeyri-hökumət təşkilatları da ISO və IEC ilə əməkdaşlıq çərçivəsində fəaliyyətdə iştirak edir.
- 2) Texniki məsələlər üzrə IEC və ISO rəsmi qərar və razılaşmaları mümkün qədər müvafiq mövzular üzrə fikir konsensusunu ifadə edir, çünki hər texniki komitədə bütün maraqlı IEC və ISO dövlət orqanlarından nümayəndələr iştirak edir.
- 3) IEC və ISO sənədləri beynəlxalq istifadə üçün tövsiyə formaları ehtiva edir və bu mənada IEC və ISO dövlət orqanları tərəfindən qəbul edilir. Bütün mümkün səylər IEC və ISO sənədlərinin texniki məzmununun düzgünlüyünü təmin etmək üçün göstərilir, bununla yanaşı, IEC və ISO onlardan istifadə üsuluna və ya hər hansı son istifadəçinin yanlış şərhinə görə məsuliyyət daşıya bilməz.
- 4) Beynəlxalq vahidliyi təşviq etmək üçün IEC və ISO dövlət orqanları milli və regional nəşrlərində IEC və ISO sənədlərini mümkün qədər şəffaf tətbiq etməyi öhdələrinə götürürlər. IEC və ISO sənədi ilə müvafiq milli və ya regional nəşr arasında nəzərəçarpan hər hansı fərq sonuncuda aydın şəkildə qeyd edilməlidir.
- 5) IEC və ISO hər hansı uyğunluğu təsdiq etmir. Müstəqil sertifikatlaşdırma orqanları uyğunluğun qiymətləndirilməsi xidmətlərinə və bəzi sahələrdə IEC və ISO uyğunluq nişanlarına çıxış təmin edir. IEC və ISO müstəqil sertifikatlaşdırma orqanlarının təqdim etdiyi hər hansı xidmətlərə görə məsuliyyət daşımır.
- 6) Bütün istifadəçilər bu sənədi ən son redaksiyada əldə etdiklərindən əmin olmalıdır.
- 7) Fərdi ekspertlər, texniki komitələrinin üzvləri, IEC və ISO üzrə dövlət orqanları ilə yanaşı, IEC və ISO və ya onların direktorları, əməkdaşları, qulluqçu və ya nümayəndələri hər hansı şəxsi zərəra, birbaşa və ya dolaylı yolla əmlaka dəyən və ya hər hansısa yolla dəyən digər ziyana, ISO/IEC və ya hər hansı digər IEC və ISO sənədlərinin nəşri, istifadəsi və ya onlara istinad nəticəsində yaranmış xərc (hüquqi ödənişlər də daxil olmaqla) və məsrəflərə görə məsuliyyət daşımır.
- 8) Diqqət bu sənədə edilmiş normativ istinadlara yönəldilir. Bu sənədin düzgün tətbiqi üçün istinad edilən nəşrlərin istifadəsi zəruridir.
- 9) Bu ISO/IEC sənədinin bəzi elementlərinin patent hüquqlarının predmeti ola biləcəyi ehtimalına diqqət çəkilir. IEC və ISO bu cür patent hüquqlarının hər hansı birinin və ya hamısının müəyyənləşdirilməsinə dair məsuliyyət daşımır.

ISO/IEC 20924 Beynəlxalq standartı ISO/IEC İnformasiya texnologiyaları üzrə birgə 1-ci texniki komissiyasının əşyaların interneti və əlaqəli texnologiyalar üzrə 41-ci altkomissiyası tərəfindən hazırlanmışdır.

Bu ikinci buraxılış 2018-ci ildə nəşr olunmuş ilk buraxılışı ləğv və əvəz edir. Bu buraxılış texniki yoxlama ehtiva edir.

Bu buraxılışa əvvəlki buraxılışla əlaqədar aşağıdakı texniki dəyişikliklər daxildir:

- a) standartlarla bağlı digər ISO/IEC IoT-də istifadə olunmuş yeni terminlərin (təhlükəsizlik, geyiləbilən cihazlar, məlumat toplanması üzrə funksional sistem, daşınma ilə bağlı qarşılıqlı fəaliyyət və s.) əlavəsi;
- b) hazırkı istifadə üsuluna uyğunlaşdırmaq məqsədilə digər IoT standartlarındakı bəzi anlayışların yenilənməsi (data, məlumat bazası, aşkarlama xidməti və s.)

Bu Beynəlxalq Standart mətni aşağıdakı sənədlərə əsaslanır:

FDIS	Səsvermə hesabatı
JTC1-SC41/195/FDIS	JTC1-SC41/209/RVD

Bu Beynəlxalq standartın təsdiq edilməsi üçün keçirilən səsvermə üzrə tam məlumatı yuxarıdakı cədvəldə göstərilən səsvermə hesabatında tapa bilərsiniz.

Bu nəşr ISO/IEC direktivlərinin 2-ci hissəsinə əsasən hazırlanmışdır.

ƏŞYALARIN İNTERNETİ (IoT) - LÜGƏT

1 Əhatə dairəsi

Bu sənəd bir sıra termin və anlayışlarla yanaşı, əşyaların interneti ilə bağlı anlayış da təmin edir. Bu sənəd əşyaların interneti üçün terminoloji baza rolunu oynayır.

2 Normativ sənədlərə istinad

Bu sənəddə normativ sənədlərə istinad edilməmişdir.

3 Termin və anlayışlar

ISO və IEC standartlaşdırmada istifadə üçün terminoloji verilənlər bazasını aşağıdakı ünvanda təmin edir:

- IEC Elektropedia: <http://www.electropedia.org/>
- ISO Onlayn axtarış platforması: <http://www.iso.org/obp>

3.1 Ümumi

müddəalar 3.1.1

ünvan

<yekun mərhələ> ötürülən məlumatın mənbəyi və ya təyinatını təyin edə bilən yekun mərhələni müəyyənləşdirmək üçün istifadə oluna bilən dəyər [bookmark12 bookmark10](#)

3.1.2

tətbiq

xüsusi məqsədlərə çatmaq üçün hazırlanmış proqram təminatı

[MƏNBƏ: ISO/IEC 24713-2:2008, 4.1, dəyişdirilmişdir - "proqram və ya onun bir hissəsi" birləşməsi izahın əvvəlindən çıxarılmışdır.]

3.1.3

quruluş

<sistem> sistemin elementlərində, əlaqələrində, dizayn və təkamül prinsiplərində ifadə edilmiş mühitindəki əsas anlayışlar və ya xassələr toplusu

[MƏNBƏ: ISO/IEC/IEEE 42010:2011, 3.2, dəyişdirilmişdir - "toplus" sözü izahın əvvəlinə əlavə olunmuşdur.]

3.1.4

aktiv

dəyərə malik olan, fərdin, təşkilatın, hökumət və ya digər qrupların sahib olduğu və ya nəzarət etdiyi şəxs

3.1.5**əlçatanlıq**

səlahiyyətli şəxs üçün istənilən vaxt əlçatan olma və istifadə edilə bilmə xüsusiyyəti [bookmark13](#)

Məlumat üzrə qeyd 1: həm istifadəçi (insan), həm də xidmət komponentləri *IoT sistemlərinə* "səlahiyyətli şəxslər" kimi daxil ola bilər. [bookmark14](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC 27000:2018, 3.7]

3.1.6**xüsusiyyətlər**

bir və ya bir çox şəxsin əmlak sənədlərinin xülasəsinin çıxarılması

[MƏNBƏ: ISO 18104:2014, 3.1.4] [bookmark13](#)

3.1.7**bulud hesablama texnologiyası**

Özünəxidmətin təmin edilməsi və tələblərə əsasən idarəetmə yolu ilə paylaşıla bilən faktiki və virtual mənbələrin genişlənə bilən ehtiyat bazasına girişi təmin edən *şəbəkənin* aktivləşdirilməsi ilə bağlı nümunə

[MƏNBƏ: ISO/IEC 17788:2014, 3.2.5]

3.1.8**bulud xidmətləri**

müəyyən bir interfeysdən yararlanaraq istifadə edilən bulud hesablama texnologiyası vasitəsilə təklif olunan bir və ya bir neçə imkan [bookmark7](#) [bookmark16](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC 17788:2014, 3.2.8]

3.1.9**bulud xidmətləri təminatçısı**

bulud xidmətini təmin edən tərəf [MƏNBƏ: ISO/IEC

17788:2014, 3.2.15]

3.1.10**uyğunluq**

qanun, qərar, standart və ya siyasət vasitəsilə müəyyənləşdirilmiş qaydalara uyğunluq

3.1.11**komponent**

sistemin modulyar, yerləşdirilə və dəyişdirilə bilən hissəsi

[MƏNBƏ: ISO 14813-5:2010, B.1.31, dəyişdirilmişdir - "tətbiqi əhatə edən və bir sıra interfeysləri nümayiş etdirən" hissəsi izahın sonluğundan silinmişdir.]

3.1.12**məxfilik**

bununla bağlı səlahiyyətə malik olmayan şəxslərə, qurumlara və ya proseslərə məlumat verilməməsi və açıqlanmaması

[MƏNBƏ: ISO/IEC 27000:2018, 3.10]

3.1.13**data**

kommunikasiya, baza, şərh və ya emal üçün uyğun, rəqəmsal və rəsmiləşdirilmiş şəkildə ifadə olunan simvol və ya simvollar

3.1.14

məlumat bazası

rəqəmsal data üzrə daimi baza

Məlumat üzrə qeyd 1: *Məlumat bazasına* tək bir şəxs tərəfindən giriş edilə, şəbəkə və ya digər əlaqə vasitələri ilə çoxsaylı şəxslər tərəfindən paylaşıla bilər. [bookmark13](#) [bookmark17](#)

3.1.15

rəqəmsal obyekt

rəqəmsal element və (və ya) data elementi

Məlumat üzrə qeyd 1: Rəqəmsal obyekt müxtəlif formalarda, o cümlədən bulud xidməti, məlumat mərkəzi, şəbəkə elementi və ya IoT girişi kimi mövcud ola bilər. [bookmark8](#) [bookmark19](#) [bookmark17](#)

3.1.16

aşkarlama xidməti

istənilən hədəf üzrə spesifikasiyaya əsaslanan mənbə, şəxs və ya xidmətlər tapmaq üçün göstərilən xidmət

Məlumat üzrə qeyd 1: Aşkarlama xidməti hər hansı istifadəçi (insan və ya rəqəmsal) tərəfindən istifadə oluna bilər. [bookmark14](#)

3.1.17

yekun nəticə

bir və ya bir neçə şəbəkə interfeysini nümayiş etdirən və ya onlardan istifadə edən komponent [bookmark9](#) [bookmark17](#) [bookmark16](#)

3.1.18

şəxs

fərdi şəkildə mövcud olan cisim (fiziki və ya fiziki olmayan) [MƏNBƏ:

ISO/IEC 15459-3:2014, 3.1]

3.1.19

Funksional komponent

fəaliyyətlə məşğul olmaq üçün lazım olan və icraetmə yolu ilə dəstəklənən əsas funksional prinsip

Məlumat üzrə qeyd 1: Həmçinin bütün funksional komponentləri və yerləşdirilə bilən komponentlərin digər növlərini ehtiva edən çoxsaylı "komponent"ə də nəzər salın. [bookmark9](#) [bookmark9](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC 17789:2014, 3.2.3, dəyişdirilmişdir - Məlumat üzrə qeyd 1 əlavə olunmuşdur.]

3.1.20

istifadəçi (insan)

sistemdən istifadə edən fiziki şəxs

3.1.21

identifikator

identikliklə bağlı müəyyən kontekstdə bir şəxsi digər şəxsdən birmənalı şəkildə fərqləndirən məlumat [bookmark13](#) [bookmark15](#) [bookmark15](#)

3.1.22

identiklik konteksti

şəxsin bir sıra xüsusiyyət və dəyərlər vasitəsilə müəyyənləşdirilməsinin mümkün olduğu şərait

3.1.23

məlumat

müəyyən kontekst daxilindəki *data* xüsusi mənağa malikdir

3.1.24**interfeys**

funksiyalar, fiziki qarşılıqlı əlaqələr, siqnalizasiya və digər xüsusiyyətlərlə bağlı müxtəlif keyfiyyətlərlə müəyyən edilən iki funksional komponent arasındakı orta q sərhad [bookmark9](#) [bookmark6](#) [bookmark6](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC 13066-1:2011, 2.15, dəyişdirilmişdir - izahda "birləşmələr" sözü "komponentlər" sözü ilə əvəz olunmuşdur; "müvafiq olaraq" birləşməsi izahın sonluğundan silinmişdir.] [bookmark9](#)

3.1.25**qarşılıqlı fəaliyyət**

iki və ya daha çox sistem və ya tətbiqin məlumat mübadiləsi və mübadilə edilmiş məlumatlardan qarşılıqlı şəkildə istifadə bacarığı [bookmark5](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC 17788:2014, 3.1.5]

3.1.26**şəbəkə**

bir sıra yekun mərhələni birləşdirən, rəqəmsal obyektlər arasında onlar vasitəsilə əldə edilə bilən məlumatların əlaqələndirilməsini təmin edən infrastruktur [bookmark12](#) [bookmark10](#)

3.1.27**fiziki şəxs**

fiziki aləmdə qavrayış və (və ya) hərəkət subyektinə malik olan şəxs

3.1.28**istinad olunan mənbələrin quruluşu**

müəyyən bir həll üçün quruluşun təsvirini hazırlayarkən və ya təsdiq edərkən istifadə olunan şablon

3.1.29**təhlükəsizlik**

insanların zərər görməsi və ya zədələnməsi ilə bağlı risklərin məqbul səviyyə ilə

məhdudlaşdırıldığı vəziyyət [MƏNBƏ: ISO 21101:2014, 3.34]

3.1.30**xidmət**

interfeyslər vasitəsilə şəxs tərəfindən təmin olunan müəyyən funksionallıq [bookmark13](#) [bookmark16](#)

[MƏNBƏ: ISO/IEC TR 14252:1996, 2.2.2.46, dəyişdirilmişdir – izahda "funksionallıq hissəsi" birləşməsi "funksionallıq", "interfeysin bir tərəfindəki şəxs üçün interfeysin digər tərəfində" hissəsi isə "interfeyslər vasitəsilə" birləşməsi ilə əvəz olunmuşdur. [bookmark16](#)

3.1.31**xidmət təminatçısı**

xidmətləri idarə və təqdim edən və ya müştərilərə xidmət göstərən təşkilat [MƏNBƏ:

ISO/IEC 20000-10:2018, 3.2.24]

3.1.32**maraqlı tərəf**

sistemlə maraqlanan fərdi şəxs, komanda, təşkilat və ya oxşar kateqoriyalara aid

şəxslər [MƏNBƏ: ISO/IEC/IEEE 42010:2011, 3.10]

3.1.33**etiket**

oxuna bilən (insan və ya maşın tərəfindən) işarə və ya şəxs haqqında məlumat ötürmək üçün istifadə olunan rəqəmsal şəxsiyyət vəsiqəsi [bookmark13](#)

Məlumat üzrə qeyd 1: Etiket şəxsin müəyyənləşdirilməsinə kömək etmək üçün sensorlar tərəfindən oxuna bilən məlumatlar ehtiva edə bilər. [bookmark18 bookmark18](#)

3.1.34**etibarlılıq**

maraqlı tərəfin gözləntilərini nümayiş etdirilə, təsdiq oluna və ölçülə bilən formada qarşılamaq bacarığı

Məlumat üzrə qeyd 1: Müxtəlif xüsusiyyətlər kontekst və ya bölmədən, həmçinin istifadə olunan xüsusi məhsul, xidmət, data və texnologiyadan asılı olaraq tətbiq olunur, eyni zamanda maraqlı tərəflərin gözləntilərinin qarşılandığını təyin etmək üçün təsdiqə ehtiyac var.

Məlumat üzrə qeyd 2: Etibarlılıq xüsusiyyətlərinə inamlılıq, əlçatanlıq, dözümlülük, təhlükəsizlik, məxfilik, hesabatlılıq, şəffaflıq, bütövlük, orijinallıq, keyfiyyət, istifadəyə yararlılıq və dəqiqlik daxildir.

Məlumat üzrə qeyd 3: Etibarlılıq xidmətlər, məhsullar, texnologiya, data və məlumatlarla yanaşı, idarəetmə kontekstindəki təşkilatlara da tətbiq edilə bilən bir xüsusiyyətdir.

3.1.35**virtual obyekt**

fiziki şəxsi təmsil edən rəqəmsal obyekt [bookmark18](#)

3.1.36**geyiləbilən cihaz**

bədənin yaxınlığında, üstündə və ya içərisində yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan elektron cihaz

Məlumat üzrə qeyd 1: Geyiləbilən cihazlar çox zaman müxtəlif hissetmə qabiliyyətlərinə malik olur, lakin məhdud enerji tutumu kommunikasiya və məlumatların işlənməsi imkanlarını məhdudlaşdırır. IoT-nin kritik cihazları olaraq geyiləbilən cihazlar və şəbəkə arasındakı əlaqənin heç bir insan müdaxiləsi tələb etmədiyi düşünülür. Geyiləbilən cihazlar insanlar tərəfindən və ya heyvanlar və digər canlı orqanizmlər üçün istifadə oluna bilən elektron cihazlar kateqoriyasına daxildir.

3.2 Əşyaların interneti ilə bağlı xüsusi**terminlər 3.2.1****aktuator**

<Əşyaların interneti> Girişə cavab olaraq fiziki şəxsin bir və ya bir neçə xüsusiyyətini dəyişdirən IoT cihazı [bookmark23 bookmark18](#)

Məlumat üzrə qeyd 1: Dəyişiklik mahiyyətə qeyri-mexaniki ola bilər.

3.2.2**data toplanması üzrə funksional sistem**

<Əşyaların interneti> sensor qruplarından tələb olunan dataları toplamaq və komponentə təqdim etmək məqsədilə onları mesajlarda bir araya gətirmək üçün sistem [bookmark10 bookmark9](#)

3.2.3**istifadəçi (rəqəmsal)**

IoT sistemindən istifadə edən rəqəmsal obyekt

Məlumat üzrə qeyd 1: İstifadəçiyə (rəqəmsal) istifadəçilər (insan) adından fəaliyyət göstərən avtomatlaşdırma xidmətləri daxildir.

3.2.4**Əşyaların interneti****(IoT)**

fiziki və virtual aləmdən ötürülən məlumatları emal edən və onlara cavab verən xidmətlərlə birgə bir-biri ilə əlaqəli olan şəxslərin, insanların, sistemlərin və məlumat mənbələrinin infrastrukturunu [bookmark19](#)

3.2.5

IoT üzrə konseptual model

IoT sistemindəki konsepsiyaları, əlaqələri və davranışları təsvir etmək üçün ümumi struktur və anlayışlar

3.2.6

IoT cihazı

hissətmə və ya hərəkətə gətirmə yolu ilə fiziki aləmlə əlaqədə olan IoT sistemində aid şəxs [bookmark13](#) [bookmark25](#)

3.2.7

IoT domeni

IoT sistemi üzrə əsas funksional qrup

Məlumat üzrə qeyd 1: IoT sistemindəki hər bir şəxs bir və ya bir neçə IoT domeninə daxil olur və onu ehtiva edir. [bookmark13](#) [bookmark25](#)

3.2.8

IoT şlüzü

bir və ya bir neçə qonşu şəbəkəni və bu şəbəkələrdəki IoT cihazlarını bir-biri və bir və ya bir neçə giriş şəbəkəsi ilə əlaqələndirən IoT sistemində aid şəxs [bookmark13](#) [bookmark25](#) [bookmark17](#) [bookmark23](#) [bookmark17](#) [bookmark17](#)

3.2.9

IoT sistemi

IoT funksiyalarını yerinə yetirən sistem

Məlumat üzrə qeyd 1: IoT sistemində heç bir məhdudiyet olmadan, IoT cihazları, IoT girişləri, sensorlar və aktuatorlar daxil ola bilər. [bookmark23](#) [bookmark24](#)

3.2.10

IoT etibarlılığı

təhlükəsizlik, məxfilik, inamlılıq və dözümlülük xüsusiyyətlərinə malik IoT sistemində dair etibarlılıq [bookmark20](#)

3.2.11

IoT istifadəçisi

IoT sistemi istifadəçisi

3.2.12

sensor

<Əşyaların interneti> Bir və ya bir çox fiziki şəxsin bir və ya bir neçə xüsusiyyətini ölçən və şəbəkə vasitəsilə ötürülə bilən məlumatı təmin edən IoT cihazı [bookmark23](#) [bookmark17](#)

3.2.13

nəqliyyatla bağlı qarşılıqlı fəaliyyət qabiliyyəti

Məlumat mübadiləsinin mövcud sistemlər arasında qurulmuş kommunikasiya infrastrukturundan istifadə etdiyi qarşılıqlı fəaliyyət

Məlumat üzrə qeyd 1: "Daşınma" termini OSI standart modelinin daşınma hissəsinə aid deyil.

[MƏNBƏ: ISO/IEC 19941:2017, 3.1.3, dəyişdirilmişdir - Məlumat üzrə qeyd 1 əlavə olunmuşdur.]

İstinadlar

ISO/IEC 13066-1:2011, *İnformasiya texnologiyaları - Köməkçi texnologiyalarla (KT) qarşılıqlı fəaliyyət qabiliyyəti - 1-ci hissə: Qarşılıqlı fəaliyyət qabiliyyəti üzrə tələb və tövsiyələr*

ISO/IEC TR 14252:1996, *İnformasiya texnologiyaları - POSIX Açıq Sistem Mühitinə (OSE) nəzarət*
[1_bookmark27](#)

ISO/IEC 15459-3:2014, *İnformasiya texnologiyaları – Avtomatik identifikasiya və məlumat saxlama texnikaları – Unikal identifikasiya – 3-cü hissə: Ümumi qaydalar*

ISO/IEC 17788:2014, *İnformasiya texnologiyaları – Bulud hesablama texnologiyası – Xülasə və lüğət*

ISO/IEC 17789:2014, *İnformasiya texnologiyaları – Bulud hesablama texnologiyası – İstinad edilən mənbələrin quruluşu*

ISO/IEC 19941:2017, *İnformasiya texnologiyaları – Bulud hesablama texnologiyası – Qarşılıqlı fəaliyyət və portativlik*

ISO/IEC 20000-10:2018, *İnformasiya texnologiyaları – Xidmətin idarə olunması – 10-cu hissə: Konsepsiyalar və lüğət*

ISO/IEC 24713-2:2008, *İnformasiya texnologiyaları – Qarşılıqlı fəaliyyət üzrə biometrik profillər və məlumat mübadiləsi – 2-ci hissə: Hava limanındaki işçilər üçün fiziki giriş nəzarəti*

ISO/IEC 27000:2018, *İnformasiya texnologiyaları - Təhlükəsizlik texnikaları – İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə olunması sistemləri – Xülasə və lüğət*

ISO/IEC 27032:2012, *İnformasiya texnologiyaları – Təhlükəsizlik texnikaları – Kibertəhlükəsizlik üzrə təlimatlar*

ISO/IEC/IEEE 42010:2011, *Sistemlər və proqram təminatı mühəndisliyi – Quruluşun təsviri*

ISO 14813-5:2010, *İntellektual nəqliyyat sistemləri – ITS sektoru üçün istinad modeli quruluşu (quruluşları) – 5-ci hissə: ITS standartlarında quruluş təsviri üzrə tələblər²*

ISO 18104:2014, *Tibbi informatika – Terminoloji sistemlərdə xəstələrə qulluq diaqnozlarının təmin edilməsi və onunla bağlı fəaliyyətlərin təsviri üçün kateqoriya strukturları*

ISO 21101:2014, *Macəra turizmi – Təhlükəsizliyin idarə olunması sistemləri – Tələblər*

1 Ləğv etmə

2 Ləğv etmə ISO 14813-5:2020 tərəfindən yoxlanılmışdır

BEYNÖLXALQ
ELEKTROTEXNİKİ
KOMİSSİYA

3, rue de Varembé PO Box 131
CH-1211 Cenevrə 20
İsveçrə
Tel: + 41 22 919 02 11
info@iec.chwww.iec.ch
